

în institute de cultură și binefacere pentru popor, pentru orfanii lui, pentru bătrâni și neputincioși, pentru soldații invalizi, pentru industriile populare etc.

Eată cestiuni rezervate asociațiunii d-v. la care dd. inițiatori ne-au invitat. Acestea toate și altele de felul acesta trebuie desvoltate și discutate în întruniri publice de oameni cari iubesc adevărata cultură și progresul temeinic al națiunii noastre, ca să simtă trebuința lor tot mai mare număr dintre români; să le scie și guvernul, se ajungă la auzul și la inima reprezentanților națiunii. Națiunea, când voește ceva, este puternică, ea găsește și mijloace. Interesul ce dv. a-ți arătat răspunzând la apelul dlor inițiatori și onorând cu prezența dv. această întrunire cu totul pacifică: în interesul religiunii și a moralei crescine românești, este pentru mine o garanție, că românii ortodocși din toată țeara ne va da mijloace pentru a realiza înbunătățirile de care este vorba acum.

Societățile morale de felul acesteia ce ni se propune ale înființa pentru susținerea și ridicarea bisericii și religiunii noastre, totdeauna în țeara noastră au găsit echou în inimile nobile și pioase ale românilor. Noi vedem prin jurnale și prin „Monitor” neconținut publicându-se ofrande pentru scoale, pentru spitale, pentru biserici. Când societatea noastră va dobândi încrederea și consimțământul românilor, de care eu unul nu me îndoiesc, vor spori și mijloacele societății acesteia pentru ridicarea morală și materială a bisericii noastre.

Dlor, eu termin asociindu-mă cu dv. în dorința de a contribui la ridicarea bisericii și religiunii românești în patria noastră cea scumpă — România, și pun această asociațiune sub protecția dragostei creștinesce și românești a dv. și a tuturor românilor, cari cred în viitorul României și în validitatea poporului român.

Din nou esprim toată mulțămirea mea sufletească dlor inițiatori ai acestei idei salutare de a se înființa societatea pentru păstrarea, apărarea și desvoltarea sfintei noastre biserici și religiunii ortodocse românești. Me bucur că acest început se face în Iași, vechea capitală a Moldovei. Dlor, multe idei mari române s'au emis din vechea capitală a Moldovei. Voiu aminti pe cea mai mare din toate: Unirea țărilor române Moldova și Muntenia într'un singur stat — România actuală. Pentru mărirea noastră națională am sacrificat domnia Moldovei, capitala Moldovei, toată gloria trecută moldovenească, ca să adaugem la gloria cea românească. Și foarte bine am făcut; căci avem astăzi o Românie mare liberă și independentă cu o coroană oțelită, pusă pe capul unui membru din familia celei mai strălucite ale caselor domnitoare din Europa, Majestatea Sa Carol I. regele României, care veghiază ca o sentinela neadormită la straja viitorului mareț al României, apropiindu-și toate aspirațiile și tendințele noastre naționale. Unirea noastră a avut dușmani foarte puternici, cari o au combătut până la disperare; dar persistența românească și bărbăția a triumfat de toate piedecile puse în cale și prevedința ne-a ajutat. Altă idee măreață și națională ne propune acum vechia capitală a Moldovei: ridicarea și apărarea bisericii și religiunii noastre naționale. Ve pot asigura dlor, că și această idee mare va burzului pe dușmanii nostri seculari, ei, cari credeau că se apro-

pie ziua triumfului lor, vor încereni la ivirea acestei mișcări naționale religioase, o vor combate fățiș și în ascuns, vor calumnia pe inițiatori în tot felul, ca să abată pe români din căile lor, și să-i înstreineze mai mult de Dumnezeuul părinților lor (espresiunea marelui Stefan.) Însă acest Dumnezeu al părinților nostri, sunt sigur, ne va da bărbăția și persistența în luptă, vom învinge toate opunerile dușmanilor și biserica noastră va triumfa în cele politicesci. Națiunea toată se va grupa împrejurul bisericii, spre a forma un întreg perfect, ca omul compus din trup și suflet. Trupul fără suflet putrezește; sufletul fără trup este din lumea aceasta și trece în alte sfere. În lumea aceasta omul nu poate exista decât prin combinarea întruna a sufletului cu corpul. De aceea națiunile fără religie nu pot prospera.

Spre a prospera în cele materiale trebuie a progresa și în cele morale, unde rangul întâiu îl are religiunea și biserica, care trebuie cultivate și ridicate odată cu știința și cultura națională.

Închei dar urând acestei nouă asociațiuni românești durată lungă și deplină isbutire în mărțul său scop național.

Să trăiească România!

Să trăiească societatea cea nouă românească!

Să trăiească dnii inițiatori!

Vii aplause răspund la alocuțiunea atât de patriotică a venerabilului prelat.

Dl Nicu Cœur Aslan, luând și d-sa cuvântul, s'a scuzat înaintea adunării, că în urma acestor cuvinte atât de bine simțite, crede necesar a vorbi. După ce în această importantă cestiune, membrii autorizați și luminați ai înaltului cler spuseră cuvântul lor, era neapărat necesar ca și cine-va din partea laicilor să vie în mod clar să espună cugețările lor asupra cestiunii ce se agită. Dsa arată că, aceea-ce distinge poporul român de mai toate naționalitățile cel încunjură, este din fericire lipsa spiritului de cosmopolitism, atât pe terenul social cât și pe terenul politic, cosmopolitismul care odată strecurat în o societate, tinde la desvârșita distrugere a simțului religios și național. Salută cu bucurie indiciile de deșteptare ce se manifestă prin întrunirea din acea seară. Dorosc din adâncul inimii, zice dsa, ca acest simțământ să se întindă și să dobândească trup în organizarea ce se proiectează. Terminând propune a se alege un comitet, cu misiune de a chibșui toate mijloacele spre atingerea scopului, prin instituțiuni și scoli, prin înființare de organe de publicitate, prin crearea și susținerea de instituțiuni chemate a desvolta simțul nostru național și religios. Propune 1. ca înalt prelația sa mitropolitul Moldovei și Sucevei să fie proclamat președinte de onoare al asociațiunii ortodocse române.

2. A se da președința comitetului diriguitor prelației sale episcopului de Roman, părintele Melchisedec, și a se numi ca membrii ai comitetului d-nii Neculai Rosetti Rosnovano și Emanoil Vogoride Konaki, cu facultate pentru comitet de a se completa numărul încă cu alți doi membrii.

Aceste propuneri au fost primite în unanimitate, și cu cea mai vie satisfacțiune.

Unii din dnii asistenți, făcând propunerea de a se aduce înalt prelației sale metropolitului Iosif, călduroasele mulțumiri și fiasca recunoscință a adunării pentru bine-cuvântările cu cari au întărit

această operă de regenerare națională, asistența prin aclamațiune entusiastă a însărcinat pe biurou a le transmite înalt prelației sale.

Înainte de a se ridica ședința, dl Nicolae Rosetti Rosnovano a dat cetire numeroaselor adesiuni din județe și din Iași în număr de 151.

În ultima oară, dsa a primit și următoarea scrisoare de adesiune și bine-cuvântarea prelației sale episcopul Dunării de Jos.

Archierească bine-cuvântare

Adresăm domniei voastre onor. dle colonel Al. Mavro cordat, și onor. domnule Nicolae Rosetti Rosnovano.

Primind scrisoarea d-voastră din 31 Martie espirat, cu o desvârșită mulțumire sufletească, am vădut creștineasca și naționala decisiune ce ați luat în interesul susținerii și ridicării sfintei noastre biserici ortodocse române.

Mulțumindu-vă pentru distinsa onoare ce-mi faceți învitându-mă de a participa la întrunirea ce ați regulat a se ține în acest scop vin a vă răspunde prin aceasta, că bine-cuvântez din toată inima întreprinderea domniilor-voastre și rog pe Cel a tot puternic ca se vă lumineze și se vă dea putere pentru îndeplinirea acestui mare scop religios-național.

Bine-voiți onorabililor domni și iubiji fi sufletesci a primi încrederea prea distinsei mele considerații și arhierieasca binecuvântare.

Isc. Iosif, episcopul Dunării de Jos.
„România.”

Visarion Roman.

S'a dus și el, s'a dus pe calea vecinicii, și după sine a lăsat un gol simțit de toți.

Suntem popor sărac, avem foarte puțini bărbați experimentați și probați pe terenul economic, și dacă și aceștia ne părăsesc, cât de mare trebuie se fie întristarea noastră!

Dacă se mai întâmplă, ca seara se te despartii pretinse de acești bărbați folositori neamului tău, și dimineața la 7 oare se și se avizeze moartea lor, nu va fi oare zdrobitoare pentru tine cruda lovire a sorței?

Crudă, de tot crudă este lovirea noastră prin moartea domnului director executiv al „Albinei” **Visarion Roman**, și dacă cugetăm la geala cea nemărginită a întristatei lui familii, inima ni se sfășie de durere.

Duminecă până seara a fost cu noi, și nici un deosebit semn în toată ființa lui, prin care s'ar fi tradat vre-un simptom al boalei sale de nervi care de ani pe nevădute săpa la rădăcina arborelui vieții lui.

La 6 oare voios petrece în sinul iubitei și numeroasei sale familii, la 6 $\frac{1}{2}$ este lovit de apoplexie de creeri. Dela 6 $\frac{1}{2}$ seara până dimineața la 6 $\frac{1}{2}$ s'a luptat între viață și moarte, în cele din urmă moartea a învins.

Ca trăsnet din senin ne-a lovit scirea despre moartea lui „**Visarion Roman**.” Eram înmărmuriți, și nu dam creșământ auzului nostru. O moarte atât de repentină se răpească pre acest om din sinul familiei sale de 8 membrii, a căror esi-

cărții, ținându-se între degetul cel gros de o parte, și cel arătătoriu și cel lung de altă parte — vârful degetului lung fiind depărtat de vârful instrumentului cam de o grosime de un deget și fiind toate degetele amintite întinse pe instrument — degetele celelalte au se serve... și așa mai departe pagina toată.

Dl Muntean „Telegraful Român Nr. 148.

Acuma dară ne cunoaștem bine, se vedem însă cum trebuie să ve purtați în școală? încă ceva se ve mai spun: voi băeți cari umblați la școală ve numiți scolar, ear copilele școlărițe. Fie-care scolar și fie-care școlăriță are să șadă frumos să fie cu luare aminte când vorbesc eu cu voi și ve învăț ceva; să nu supere pe vecinul, sau vecina sa; dar nici să nu vorbească cu nime, pe când eu vorbesc și ve învăț; fie-care să vină la școală de timpuriu, așa să se poarte fie-care ca să se poată țice că e un brav scolar, sau o bravă școlăriță. Voiți voi să fiți scolar bravi? Voim etc. — Cam acesta ar fi în liniamente generale modul de primire și tractare a elevilor noștri.

După ce vor fi premers cele amintite mai sus urmează introducerea elivilor în învățământ cam în modul următoriu: Corpul trebuie să-l țină drept, capul puțin plecat spre materialul de scris, ear peptul, în depărtare de pult sau de masă de 2—3 degete. Tăbliță și mai târziu libelul are să se așeze pe pult sau pe masă dealungul, cu partea de sus

ceva plecat spre mâna stângă. Instrumentul de scris (stilul pentru a scrie pe tăbliță și condeiul pentru a scrie pe hârtie) se prinde în mâna dreaptă, ținându-se între degetul cel gros de o parte și cel arătătoriu și cel lung de altă parte; vârful degetului lung să fie depărtat de vârful instrumentului de scris cam de o grosime de 1—2 degete, și fiind toate degetele amintite întinse pe un instrument (ear nu cu degetul arătătoriu curbat, căci atunci mâna ostenește și devine tremurătoare), ear degetele celelalte 2 au să serve etc. etc.

Pagina 6.

Elevii se pregătesc pentru scriere prin deprinderea mânei și a vederei; ear pentru cetire se pregătesc prin deprinderea organelor vorbirei și auzului.

Cu alte cuvinte, pentru scriere se pregătesc elevii deprindându-se a desemna cu mâna feliurite linii și a măsura cu ochii mărirea și distanța lor; eară pentru cetire se pregătesc, deprindându-se a roști bine cu gura țiceri simple, a distinge cu auzul cuvintele din cari se compun acele țiceri ș. a. m. d. din cuvânt în cuvânt.

Din cele ce preced se poate înțelege deci că, pentru a pregăti pre elevi pentru scriere, avem să-i punem să desemne feliurite linii, pentru a-i pregăti pentru cetire, avem să-i punem să rostească unele țiceri (propozițiuni) și să le, — și a. m. d.

Deprinderile de desemnare și cele de analizare

au să se facă pe rând una după alta și în legătură una cu alta. Ambe aceste operațiuni sunt de cea mai mare importanță pentru o scriere și cetire regulată. Prin desemnarea liniilor elevii, precum am țis, au să se câștige dexteritate etc. etc.

„Telegraful Român” Nr. 149.

Elevii se pregătesc pentru scriere prin deprinderea mânei și a vederei, eară pentru cetire, prin deprinderea organelor, auzului și vorbirei.

Va să țică, pentru scriere să pregătesc elevii, deprindându-se a desemna cu mâna feliurite linii și a măsura cu ochii mărirea și distanța lor; eară pentru cetire se pregătesc, deprindându-se a roști bine cu gura țiceri simple și a distinge cu auzul cuvintele din cari se compun acele țiceri etc. etc.

Din cele premerse se poate ușor înțelege că pentru a pregăti pe elevi, pentru scriere avem să-i punem ca să desemneze, feliurite linii, și pentru a-i pregăti pentru cetit avem să-i punem să rostească unele țiceri (propozițiuni) și să le, — etc. etc.

Deprinderile de desemnare și cele de analizare au să se facă pe rând una după și în legătură una cu alta.

A mândouă aceste operațiuni sunt de cea mai mare însemnătate pentru o scriere și cetire regulată, pentru că prin desemnarea liniilor elevii vor căștiga, și a. m. din cuvânt în cuvânt.

(Va urma.)

stență și fericire atârna dela el; să-l răpească din fruntea institutului de credit și economii „Albina” al cărui suflet și putem dice autor spiritual el a fost; să-l răpească dela mult cercata biserică și națiune, care dela capacitatea, caracterul lui probat, și dela fabuloasa lui activitate aștepta multe!

Este prea crudă lovirea soartei, și ea prin modul aplicării ei însutit se face mai crudă.

Este mare durerea noastră, și ea ne stăpânește în grad așa de mare, încât ne este preste puțință se dăm o schiță detaiată a vieții acestui om.

Ne mărginim a constata că domnul Visarion Roman s'a născut la anul 1833, în 5 Iuliu în comuna **Seuca**, comitatul Târnava mică. Tatăl său a fost cantor la biserica noastră din această comună, pe urmă s'a mutat la Smig, și defunctul în această comună și-a petrecut anii copilăriei.

Studiile și le-a început la Murș-Oșorheiu și terminat în Sibiu, tot aici făcând și cursul teologic la seminariul nostru.

Și odată în viață Visarion Roman s'a pus pe lucru și studiu, și încă la începutul activității sale a atras asupra și atențiunea mai marilor săi.

Așa la vârsta de 24 de ani defunctul este chemat de fericitul Șaguna la redacțiunea „Telegrafului Român,” și prezentat publicului cu următoarele:

„Editura „Telegrafului Român” credincioasă îndatoririlor sale către public, încă dela începutul eșirii acestei foi a fost totdeauna nevoită a-și întrebuința toate mijloacele ce le are în dispoziție, spre a face destul promisiiei sale dela început, precum și spre a mulțami după puțință așteptarea și dorința publicului cetitoriu. Ea drept aceea de câte-ori impregiurările aduseră cu sine câte o schimbare în redacție, a îngriji totdeauna pentru regulata și neîntreruptă urmare a foiei de așa om, sub a cărui redigere mai departe foaia aceasta se nu pață scădere, dară nici se se abată dela scopul ei otărit la început. După cum s'a anunțat în Nrul trecut impregiurările aduseră cu sine ca și acum se între o schimbare în redacția noastră, în urma căreia editura acestei foi face on. public cunoscut, că „Telegraful Român” începând de aji, pe viitoriu se va redigita de nou denumitul său *Redactor D. V. Roman*, sub a cărui lucrare se poate avé speranță că acest jurnal va corespunde și de acîncolo dorințelor comune. Dară pentru aceea tendința și tonul „Telegrafului” nu vor pătimi schimbare, ele rămân și pe viitoriu acele, ce se arătară pân'acum în atâte rânduri și de care s'a ținut jurnalul nostru totdeauna. El adevă și pe viitoriu va avea de devisă: progresul, și ca un asemenea jurnal va învăța pe cât poate pe poporul român despre starea lumii, a patriei și despre interesele sale, se va sili a înainta binele public și cu el fericirea poporului român, ce ne este așa de scumpă la toți.”

Aceste le găsim tipărite în numărul 99 al „Telegrafului Român” dela 14 Decembre, 1857.

Despre activitatea lui literară vorbesc cărțile făcute de el pentru usul scoalelor noastre populare încă de prin anul 1856, când era aplicat ca profesor suplent la institutul nostru pedagogic, precum: Aritmetica cu cifre, Aritmetica pentru scoalele populare, Geografia împărăției austriace cu introducere în Geografie preste tot, Legendar pentru scoalele populare, foaia pedagogică „Amicul scoalei” apoi călindariul; „Amicul poporului” redactat de el în restimp de 25 de ani.

Învăpăiat pentru progresul literaturii noastre cu fericitul *Lăpădat* au scos la iveală diariul beletristic „Albina Carpaților,” și aceasta o au susținut încă și după moartea acestuia sub redacțiunea dlui Iosif Popescu.

Academia română pentru meritele lui l'a făcut membru corespondent al seu.

Activitatea defunctului a fost și mai mare pe terenul economic. „Albina” institutul acesta de credit și economii, care a ajuns la starea de aji, este creațiunea domnului Visarion Roman.

În această convicțiune a sa consiliul de direcțiune s'a prezentat astăzi înainte de imprimarea foiei noastre în corpore la doamna „Roman” și exprimându și condolența pentru pierderea capului familiei, totodată i-a comunicat și decisiunea consiliului din incidentul repozării directorului executiv al institutului „Albina.”

Decisiunea face onoare consiliului și noi după auzite îi reproducem cuprinsul în următoarele:

„Consiliul direcțiunii deprimat de nereparabila sa pierdere a directorului seu, a domnului Visarion Roman, care cu drept cuvânt se poate considera de întemeietoriul acestui institut, și exprimă adença sa durere pentru această grea lovitură.

Din recunoștință pentru meritele neperitoare ale defunctului dispune, cu înmormântarea se se facă pe spesele institutului, ear despre familia defunctului se va îngriji după puțință.

Familiei se va exprima condolența în corpore.

Pe casa institutului se pune steag negru, care va sta acolo până după înmormântare.”

Nu vor fi oameni în Sibiu cari se nu gelescă cu familia domnului Roman pierderea acestui bărbat, al cărui loc în impregiurările noastre actuale gol rămâne, și Dumneșeu scie când vom mai avea un bărbat cu experiențele, activitatea și spiritul de creațiune al defunctului.

Ne asociăm la doliul general, și ne rugăm la Dumneșeu se deie putere celor vii spre a putea suporta geala de acuma și greutățile provenite din lipsa capului lor, ear mortului odichnă vecinică în împărăția cerurilor.

Din partea familiei s'a dat următorul anunț:

Marina Roman ca soție, **Corneliu, Valeriu, Iustina, Maria, Victor, Aurelia și Visarion Roman** ca fii și fice, **Maria, Ana și Fira Roman** ca surori, în numele lor și al numeroșilor consângeni cu inimă frântă de durere aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților, că neuitatul lor consoarte, părinte, și frate

VISARION ROMAN,

Directorul executiv al institutului de credit și economii „Albina” în Sibiu, asesor al Consistoriului gr.-or. român arhidieceșan din Sibiu, membru corespondent al Academiei române din București, membru al comitetului „Asociațiunii transilvane române pentru cultura și literatura poporului român”, membru al reprezentanțelor municipale ale comitatului și orașului Sibiu, și membru al mai multor alte reuniuni și comitețe umanitare, culturale, economice și naționale,

a reposat în Domnul după un morb greu de 12 oare, lovit de apoplexie cerebrală, aji la 7 oare a. m. în etate de 52 ani, după o activitate neobosită pe toate terenurile vieții publice.

Osămintele defunctului se vor înmormenta după ritul gr. or. dela locuința sa, Strada lungă Nr. 4, Mercuri la 1/13 Maiu 4 oare d. m. în cimiteriul gr. or. român din suburbiul de jos.

Fie-i țerina ușoară și memoria binecuvântată! Sibiu, 29 Aprile (11 Maiu) 1885.

Institutul „Albina” cu acestea a anunțat trecerea din viață a directorului seu executiv:

Direcțiunea institutului de credit și de economii „Albina” în Sibiu, cu cel mai profund regret aduce la cunoștința tuturor cunoscuților, că mult meritul și neuitatul Director executiv al institutului

Domnul VISARION ROMAN

după un morb greu de 12 oare, lovit de apoplexie cerebrală, a reposat aji la 7 oare a. m. în etate de ani 52, după o activitate neobosită pe toate terenurile vieții publice.

Osămintele defunctului se vor înmormenta, dela locuința sa, Strada lungă Nr. 4, Mercuri la 1/13 Maiu 4 oare d. m. în cimiterul gr.-or. român din suburbiul de jos. Fie-i țerina ușoară!

Sibiu, 29. Aprile (11. Maiu) 1885.

Atanasiu Tuducescu.

Moartea nemiloasă puse din nou capăt vieții unui bărbat din șirurile noastre și altcum destul de rare.

Joia trecută la oarele 3 1/2 dimineața după lungi și grele suferințe și după ce a fost împărteșit cu sânțele taine, adormi somnul cel vecinic Atanasie Tuducescu, profesor la institutul pedagogic-teologic din Arad.

S'a stins o viață tocmai în momentul când era mai capace a servi și a promova interesele biserice și neamului, căruia a aparținut. S'a stins această viață în momentul, când după un șir lung de privațiuni, după o luptă grea spre a-se arma cu cunoștințele necesare, — ocupase locul, pre carele l'a dorit în societatea noastră.

Reposatul s'a născut la anul 1850 în comuna Campanii de jos, comitatul Bihariei, din părinți țerani. Studiile gimnasiali le-a făcut la gimnasiul român din Beiuș, luptând ca mai toți studenții români cu multe neajunsuri; ear după absolvarea acestora urmă cursurile juridice la academia de drepturi din Oradea mare, luptând și aci cu diferite lipse și privațiuni.

Îndată după absolvare fu numit în anul 1874 de notariu la fosta epitropie provisorie a fondurilor comune eparchielor Arad și Caransebes.

În aceasta calitate desvoltă o diligență de fer, luptând cu greutățile începutului ca funcționar al unei instituțiuni noue, — cu mult succes, așa încât nu odată atât epitropia, cât și ambele sinoade eparchiale i-au votat recunoștință protocolară.

Având o deosebită predilecțiune către studiu și literatură, și simțind în sine vocațiune pentru cariera preotească — ca notariu la epitropia urmă

cursurile clericali în institutul teologic din Arad, — unde se distinse prin aceeași diligență, care i-a fost caracteristică în întreaga viață.

La anul 1881 a fost numit de profesor la institutul pedagogic-teologic din Arad. Ca profesor reposatul se distingea prin o deosebită iubire față de elevii sei, — pentru a căror înaintare lucră și și noapte, spre a le putea face acestora cât mai multe înlesniri în studiu.

Un morb de pept, atras de sigur mai cu seamă în urma privațiunilor, ce avuse a îndura în anii de studiu, l' răpi prea iute dintre noi, mai nainte de a-și fi putut realiza un plan, pentru carele a lucrat mult timp, planul de a-și face loc și nume în literatura românească prin edarea unui op, la carele lucra cu un deosebit zel.

Este scurt timpul de 11 ani, în carele reposatul a lucrat pe terenul vieții publice ca funcționar la epitropia și ca profesor; dar densus și-a știut căștiga și în acest scurt timp stima și încrederea superiorității diecesane, și iubirea colegilor și cunoscuților sei.

S'a dus prea tiner și prea timpuriu în mormânt; dar s'a dus cu convingerea, că în timpul, cât i-a fost dat, ca se-l petreacă între noi, și-a împlinit detorința și chemarea. S'a dus însoțit de binecuvântarea tuturor acelor, cari l'au cunoscut și în inima cărora a lăsat suvenir, ce nu se vor șterge nici odată.

Rămășițele pământesci ale repausatului s'au depus spre odichna eternă Vineri în 26 Aprile c. v. a. c. la 4 oare după ameași.

Servițiul funebru a fost oficiat de părintele protosincol Iosif Goldiș, asistat de ieromonachii Augustin Hamsea și Vasiliu Mangra, de părintele Paul Tempea și Gavriil Bodea și de protodiaconul Ignatius Pap; — fiind de față Prea Sântia Sa, părintele Episcop diecesan Ioan Meșian, membrii din loc ai consistoriului aradan, corpul profesoral și elevii institutului pedagogic-teologic, și o mulțime de public ales, între care dintre streini am vădut pre directorul liceului din Arad, dl Kunz Elek și pre directorul preparandiei de stat, dl Petru Kerner, și alții.

La finea servițiului părintele ieromonach Vasilie Mangra a ținut un discurs funebru, nimerit compus și bine pronunțat, în carele în termini aleși schiță pre scurt biografia repausatului, și dete espresiune în un mod foarte pătunător simțului general de durere, produs prin acest cas de moarte prea timpuriă în inimile colegilor, amicilor, cunoscuților și elevilor repausatului.

După aceasta punându-se cortegiul în mișcare luă drumul prin piață spre cimiteriu.

Înainte mergeau elevii institutului pedagogic-teologic, ear după sicriu mergeau membrii familiei, membrii consistoriului și membrii corpului profesoral și un public ales din toate clasele societății.

Pe sicriu erau depuse mai multe cununi, și anume una din partea corpului profesoral, 1 din partea societății de lectură a tinerimei dela institut, 1 din partea reuniunii femeilor române din Arad cu inscripțiunea „primului ei secretariu,” 1 din partea dlor: Oncu, Suci și Lazar, cu inscripțiunea „amicului Tuducescu.”

La mormânt ținut un discurs scurt, dar foarte bine compus și predat, dl profesor Romul Ciorogariu, în carele în numele colegilor își luă adio dela repausat; ear în fine vorbi clericul Dem. Barbu în numele elevilor institutului, cari toți erau cu ochii inundați de lacrimi.

Depunând și noi o lacrimă de durere pre mormântul repausatului îi dicem:

Să-i fie țerina ușoară și memoria binecuvântată!
„Biserica și Scoala.”

Varietăți.

* (Bibliografic). Lucrul de mână în scoalele de băeți și în institutul pedagogic. (Raport prezentat în urma însărcinării Ven. consistoriu arhidieceșan corpului profesoral dela seminariul Andreian de Dr. D. P. Barcianu.

Sibiu, 1885. Tipariul institutului tipografic, societate pe acți.

Recomandăm această broșură publicului cetitor.

— „Trandafir și Violele,” poezii populare, culese și arangiate de Ioan Pop Reteganul, învețator. Gherla, tipografia Aurora, prin A. Todoran.

Broșura I.

Fiecare broșură 25 cr.

Colecțiunea întregă 1 fl. 20 cr.

Loterie.

Sâmbătă în 9 Maiu n. 1885.

Buda: 22 60 40 45 29

Nr. 182.

[1013] 2—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunii votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7 prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Sighișoarei.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată și paroch în locul central al tractului și anume în Sighișoara.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiter sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat și din tacsele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali;

b) venitele ordinari ale parohiei de clasa III. din Deeș.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc și scolar în special aceia, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun examenul rigoros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vreun institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de calificare înaintea comisiei esaminatoare a consistoriului arhidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte, de introducerea examenelor de calificare, dacă în celelalte au calificarea prescrisă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrisă calificare gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plonar) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele concursuale la Venerabilul consistoriu arhidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român” alăturând câte o tabelă de calificare, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului; anii etății (anul, luna și ziua nașterii), studiile pregătitoare, afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelor); examenul de maturitate, doctorat și altele; studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelor) și examenul de calificare; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar, (timpul, locul și categoria acelor) în fine cunoștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din aceasta tabelă sunt a se întări cu documente, cari se se accludă în original, precum: carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificare, atestate de servii bisericești și eventualminte toate altfel de recomandări.

Dat Ciceu-Giurgești, 27 Martie 1885.

Comitetul protopresbiter al tractului Deeșului.

Președinte: Notariu:
Constantin Bodea, **Ioan Buzura,**
adm. ppresbiteral.

Nr. 211.

[1009] 2—3

CONCURS.

Pe baza Statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a in-

strucțiunii votate de sinodul arhidieceșan la 13/25 Aprilie 1877 Nr. 191 §. 7, prin aceasta se publică concurs, pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Sighișoarei.

Fiitorul protopresbiter ca atare, va fi totodată și paroch în locul central al tractului și anume în Sighișoara.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiter sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul de stat, și din tacsele ce incurg pentru ședulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterali;

b) venitele ordinari ale parohiei de clasa a III-a din Sighișoara împreună cu locuința în natură.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și scolar în special aceia: cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun examenul rigoros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vreun institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus examenul de calificare înaintea comisiei esaminatoare a consistoriului arhidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea examenelor de calificare, dacă în celelalte au calificarea prescrisă mai sus.

În mod excepțional pot concurge și fără prescrisă calificare gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul arhidieceșan (plonar) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post au a-și așterne suplicele lor concursuale la venerabilul consistoriu arhidieceșan în Sibiu în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român”, alăturând câte o tabelă de calificare, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) și locuința concurentului; anii etății (anul, luna și ziua nașterii); studiile pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul și categoria acelor); examenul de maturitate, doctorat și altele, studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelor) și examenul de calificare; serviciile de până acum pe terenul bisericesc și scolar, (timpul, locul și categoria acelor); în fine cunoștința limbilor și alte reflexiuni. Datele din aceasta tabelă sunt a se întări cu documente, cari se se accludă în original, precum: carte de botez, testimonii scolastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificare, atestate de servii bisericești și eventualminte toate altfel de recomandări.

Sighișoara, în 8 Martie 1885.

Comitetul ppresbiter al tractului român ortodocs-oriental Sighișoara.

Președinte: Notariu:
Demetriu Moldovan, **Zacharia Tatar,**
adm. ppresbiteral.

Nr. 342.

[1011] 2—3

EDICT.

Ioan Precup, carele cu necredință de 14 ani a părăsit pe legiuita lui

soția Maria Baluțu, amândoi de religiuena gr. or. din Calbor, fără a se ști locul petrecerii lui, și că de mai trăește, se citează prin aceasta ca în *termin de 3 luni* dela datul de față, să se prezenteze înaintea subscrisului, căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885.

Oficiul protopresbiter al greco-orient al Agnitei.

G. Maier,
adm.

Nr. 340

[1012] 2—3

EDICT.

Ioan Langa, carele cu necredință de 10 ani a părăsit pe legiuita lui soția Maria Broju, amândoi de religiuena gr. or. din Rodbav, fără a se ști locul petrecerii lui, și că de mai trăește, se citează prin aceasta ca în *termin de 3 luni* dela datul de față, să se prezenteze înaintea subscrisului, căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885

Oficiul protopresbit. gr. or. al Agnitei.

G. Maier,
adm.

Nr. 341.

[1010] 2—3

EDICT.

Ioachim Drăgan gr. or. din Nețuș, carele cu necredință de 8 ani a părăsit pe legiuita lui soția Ana Bogdan gr. or. dela Șulumberg, fără a se ști locul ubicațiunii lui și că de mai trăiește, se citează prin aceasta, ca în *termin de 3 luni* dela datul de față,

să se prezenteze înaintea subscrisului căci la din contră cererea de divorțiu a soției lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Nocrichiu în 23 Aprilie 1885.

Oficiul protopresbiter al greco-orient al Agnitei.

G. Maier,
adm.

Szám. 6353 ttkvi 1884.

[1014] 1—1

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíróság mint tkönyvi hatóság részéről közzé tétetik, hogy a n-szebeni „Albina” takarékos és hitelintézet végrehajtató végr-hajtást szenvedő monarai Rusz Onucz ellen fenálló 54 frt 15 kr. tőke, ennek 1878 évi január 31-től 10 kamata 5 frt. 80 kr. költség követelésének kielégítése végett a monarai 327 sz. tjkvben A + 1—4. 6—16 r. sz. a. Ruszu Alexandru és Ioanu és 410 tlv-ben A + 1 r. sz. a. Schmidt Michael nevének foglalt fekvőségek 867 frt. megállapított kikialtási árban Monara község előjárásági helyiségében **1885 évi Május hó 27-én d. e. 10 orakor** tartandó nyilvános árverésen kikialtási áron alól is eladotnak.

Veani szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek a kikialtási ár 10% készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított ovadékképesnek nyilvánított érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vét-lárt vásárló három egyenlő részletben az árverés napjától számítva 15. 30. illetőleg 45 nap alatt köteles a feltételekben megvezett kir. adó mint letéti hivatalhoz lefizetni, a bánat pénz az utolsó részletbe fogbeszámíttatni.

Külömben az árverezés megállapított feltételei alóli telekkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt, és Monara község előjáráságánál megtekinthetők.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóságtól.
N. Eny-d-en 1885 december 31 én.

Zambach și Gavora.**Fabrica de vestminte și recuise bisericești**

de rit catolic și grec.

[928] 25—30

în Budapesta, strada Vațului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii
Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni-ca, cădelnițe, pacifical, candelile de altar, policandre pentru biserici, ripide chivot, cărți de Evangelie etc.

Comande se efectuesc prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele

Materie pentru haine

din lână trainică pentru un bărbat de statură mijlocie.

3.10 metre	}	4 fl. 96 cr.	din lână bună de oaie;
		8 „ — „	din lână mai bună de oaie;
		10 „ — „	din lână fină de oaie;
rënd de haine	}	12 „ 40 „	din lână de tot fină de oaie.

Plaiduri de călătorie dărabul fl. 4. 5. 8 până la 12. Haine foarte fine pantaloni, paltoane de purtat și pentru ploaie, din stoffe diferite. Tüffel, Lode, Cammis, Cammgarn, Cheviots, Tricots, cărpe pentru dame, Peruvius, Dosking se află la

intemeiat

Joh. Stikarofsky,

— la 1866. —

deposit de fabrică în Brünn.

Modele franco. Pentru croitori cărțile de modele nefrancate. Trimiteri cu rambursă preste 10 fl. gratuit.

Am un deposit de stoffă în valoare permanentă preste fl. 150,000. Este lucru natural că rămân bucăți de câte 1 până la 5 metri ca rest din vinderea lor, de aceea asemenea rămășițe trebuie să le vënd în preț de tot moderat. Fie-care om cu mintea întreagă va vedea, că asemenea rămășițe nu se pot trimite ca modele, căci fiind a se trimite aceste în sute de locuri, rămășițele n'ar ajunge, este deci înșelătorie a țice, că firmele cu stoffe trimit modele din resturi, căci modelele sunt din stoffe, ear nu din rămășițe. De aci se poate esplica pentru ce se fac asemenea scornituri.

Rămășițele cari nu convin se reprimesc în schimb sau se rescumpără cu bani.

Correspondențe se primesc în limbile: germană, ungurească, bohemă, polonă, italiană și francesă.

[998] 9—21